EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

PAGAIDU
2005/0131(CNS)

06.02.2006.

*****

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par priekšlikumu Padomes lēmumam par policijas iestāžu sadarbības uzlabošanu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm, jo īpaši uz iekšējām robežām, ar kuru groza Konvenciju par Šengenas Līguma īstenošanu (KOM(2005)0317 – C6-0314/2005 – 2005/0131(CNS))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referents: *Herbert Reul*

Procedūru apzīmējumi

*	Apspriežu procedūra *nodoto balsu vairākums*
**I	Sadarbības procedūra (pirmais lasījums) *nodoto balsu vairākums*
**II	Sadarbības procedūra (otrais lasījums) *nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju* *Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo nostāju*
***	Piekrišanas procedūra *Parlamenta deputātu vairākums, izņemot gadījumus, kas minēti EK līguma 105., 107., 161. un 300. pantā un ES līguma 7. punktā*
***I	Koplēmuma procedūra (pirmais lasījums) *nodoto balsu vairākums*
***II	Koplēmuma procedūra (otrais lasījums) *nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju* *Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo nostāju*
***III	Koplēmuma procedūra (trešais lasījums) *nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopīgo tekstu*

(Procedūras izvēle ir atkarīga no Komisijas ierosinātā juridiskā pamata.)

Grozījumi normatīvā dokumentā

Parlamenta grozījumos grozītais teksts ir izcelts ar ***treknrakstu slīprakstu***. Izcēlums *parastā slīprakstā* ir norādījums tehniskajiem dienestiem par tām normatīvā teksta daļām, kurās ir ierosināti labojumi, sagatavojot teksta galīgo variantu (piemēram, acīmredzamas kļūdas vai izlaistu tekstu attiecīgās valodas variantā). Šiem ierosinātajiem labojumiem jāsaņem attiecīgo dienestu apstiprinājums.

SATURS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS 5

PASKAIDROJUMS 16

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

priekšlikumu Padomes lēmumam par policijas iestāžu sadarbības uzlabošanu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm, jo īpaši uz iekšējām robežām, ar kuru groza Konvenciju par Šengenas Līguma īstenošanu
(KOM(2005)0317 – C6-0314/2005 – 2005/0131(CNS))

(Apspriežu procedūra)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Komisijas priekšlikumu (KOM(2005)0317)[1],

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 30. panta 1. punkta a, b, c apakšpunktu, 32. pantu un 34. panta 2. punkta c apakšpunktu,

– ņemot vērā EK līguma 39. panta 1. punktu, kuru ievērojot Padome apspriedās ar Parlamentu (C6-0314/2005),

– ņemot vērā Reglamenta 93. un 51. noteikumu,

1. atbalsta grozīto Komisijas priekšlikumu;

2. aicina Komisiju atbilstīgi mainīt tās priekšlikumu saskaņā ar EK līguma 250. panta 2. punktu;

3. aicina Padomi ziņot Parlamentam, ja tā plāno atkāpties no Parlamenta apstiprinātā teksta;

4. aicina Padomi vēlreiz apspriesties ar Parlamentu, ja tā plāno būtiski grozīt Komisijas priekšlikumu;

5. uzdod priekšsēdētājam virzīt tālāk Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai.

Komisijas ierosinātais teksts	Parlamenta izdarītie grozījumi
	Grozījums Nr. 1 5. APSVĒRUMS
5) Dalībvalstis ir noslēgušas daudzus divpusējus nolīgumus un noteikušas kārtību, lai reglamentētu attiecīgo dienestu sadarbības īpašos aspektus pierobežas apgabalos. Tā kā šajā jautājumā nav vienotas Eiropas Savienības nostājas, pie kopīgām robežām ***iespējams*** atšķirīgs drošības līmenis, kā liecina publicētie	5) Dalībvalstis ir noslēgušas daudzus divpusējus nolīgumus un noteikušas kārtību, lai reglamentētu attiecīgo dienestu sadarbības īpašos aspektus pierobežas apgabalos. Tā kā šajā jautājumā nav vienotas Eiropas Savienības nostājas, pie kopīgām robežām ***ir*** atšķirīgs drošības līmenis, kā liecina publicētie ministru

[1] OV C ... / Nav vēl publicēts OV.

ministru ieteikumi, kas balstās uz ziņojumiem, ko iesniegusi Šengenas Konvencijas vērtēšanas un īstenošanas pastāvīgā komiteja.	ieteikumi, kas balstās uz ziņojumiem, ko iesniegusi Šengenas Konvencijas vērtēšanas un īstenošanas pastāvīgā komiteja. ***Tāpēc kopīga nostāja ir būtiska, lai nodrošinātu vienādu drošības līmeni visā Eiropas Savienības teritorijā.***

Grozījums Nr. 2
11. APSVĒRUMS

11) Jānosaka operatīvās sadarbības veidi, kas ļautu paplašināt kopīgo resursu pieejamību un to izvietošanas efektivitāti un palielināt to pasākumu lietderību, kas attiecas gan uz ikdienas darbu, gan uz īpašām situācijām.	11) Jānosaka operatīvās sadarbības veidi, kas ļautu paplašināt kopīgo resursu, ***īpaši cilvēku, finanšu un tehnisko resursu,*** pieejamību un to izvietošanas efektivitāti un palielināt to pasākumu lietderību, kas attiecas gan uz ikdienas darbu, gan uz īpašām situācijām.

Grozījums Nr. 3
11.A APSVĒRUMS (jauns)

	11.a) Lai uzlabotu stratēģisko un operatīvo sadarbību, ir jāpārvar visi šķēršļi gan mācību, gan valodu atšķirību, kā arī tehniskā aprīkojuma nesaderības un operatīvās nesadarbspējības ziņā.

Pamatojums

Mācībām ir izšķirīga nozīme uzticības un sadarbības kultūras veidošanā starp dažādām pārrobežu tiesisko kārtību nodrošināšanas iestādēm. Valodu barjera un nesaderīga aprīkojuma (datubāzu un komunikāciju sistēmu) izvietošana līdz šim bija galvenie traucēkļi pārrobežu sadarbībai.

Grozījums Nr. 4
13. APSVĒRUMS

13) Šī lēmuma 10. pantā sniegto regulatīvo procedūru ievēro saistībā ar vispārīgiem pasākumiem, piemērojot 3. panta nosacījumu, piemēram, izstrādājot standarta tehniskos risinājumus un formātus informācijas izplatīšanai.	***Svītrots***

Pamatojums

Šādas komitejas izveide nav vajadzīga, jo Padomes rīcībā jau ir kompetentas organizācijas, lai izstrādātu īstenošanas pasākumus policijas sadarbībai.

Grozījums Nr. 5
14. APSVĒRUMS

14) Šengenas Konvencijas noteikumi attiecībā uz pārrobežu novērošanu un pārrobežu operatīvo vajāšanu jāgroza ar mērķi paaugstināt kriminālās izmeklēšanas darbību rezultativitāti un panākumus, pilnvarojot pārrobežu novērošanu un pārrobežu operatīvo vajāšanu, izmeklējot tādus noziedzīgus nodarījumus, kuros ***iespējama padošanās vai izdošana***. ***Turklāt*** pārrobežu operatīvā vajāšana ***nedrīkst aprobežoties*** ar sauszemes ***robežām***.	14) Šengenas Konvencijas noteikumi attiecībā uz pārrobežu novērošanu un pārrobežu operatīvo vajāšanu jāgroza ar mērķi paaugstināt kriminālās izmeklēšanas darbību rezultativitāti un panākumus, pilnvarojot pārrobežu novērošanu un pārrobežu operatīvo vajāšanu, izmeklējot tādus noziedzīgus nodarījumus, kuros ***iespējams spriedums ar apcietinājumu vai aizturēšanas orderis uz maksimālo laiku, kas nav mazāks par 12 mēnešiem.*** Pārrobežu operatīvā vajāšana ***jāveic ne tikai uz*** sauszemes ***robežas***, ***bet arī uz gaisa, uz jūras, upju un ezeru robežām. Amatpersonām, kas veic vajāšanu, jādod tiesības aizturēt, pārmeklēt, nopratināt un apcietināt vajāšanā esošās personas. Turklāt pārrobežu novērošanai un pārrobežu operatīvajai vajāšanai nedrīkst noteikt laika un telpas ierobežojumus. Tādēļ jebkuri dalībvalstu konstitucionālie akti, kuri nav ar šo savienojami, jāgroza.***

Pamatojums

Lēmuma mērķis ir atvieglot praktiķu darbu un paaugstināt policijas operāciju efektivitāti. Tāpēc jāpalielina darbinieku vara, un novērošana un operatīvā vajāšana nav jāierobežo ne laikā, ne telpā. Šim grozījumam ierosmi devusi pašreizējā paraugprakse dažādās Šengenas Līguma valstīs.

Grozījums Nr. 6
3. PANTA 1. PUNKTA D) DAĻA

d) telekomunikāciju abonentu identifikācija (telefona, faksa un interneta abonenti);	d) telekomunikāciju abonentu identifikācija (telefona, ***mobilā telefona,*** faksa un interneta abonenti);

Grozījums Nr. 7
3. PANTA 1. PUNKTA F) DAĻA

f) personu identifikācija;	f) personu identifikācija***, īpaši nosūtot un salīdzinot DNS paraugus***;

Pamatojums

Šī grozījuma mērķis ir izmantot jaunāko tehnoloģiju priekšrocības personu identificēšanas jomā.

Grozījums Nr. 8
3. PANTA 3. PUNKTS

3. Jebkādus turpmākus detalizētus noteikumus, kas nepieciešami šī panta īstenošanai un kas attiecas uz tādas informācijas noteikšanu, kas var tikt padarīta pieejama, pieejas pakāpēm un apmaiņas kanāliem, pieņem saskaņā ar regulatīvo procedūru, kas minēta 10. pantā.	***Svītrots***

Pamatojums

Šādas komitejas izveide nav vajadzīga, jo Padomes rīcībā jau ir kompetentas organizācijas, lai izstrādātu īstenošanas pasākumus policijas sadarbībai.

Grozījums Nr. 9
4. PANTA 1. PUNKTA C) DAĻA

c) radīt un ieviest kopējas apmācību programmas, ieskaitot kopējus treniņus īpašām situācijām. ***Šajā jomā var*** organizēt lietišķus komandējumus, apmaiņas programmas, kopējus mācību projektus, ***ieskaitot*** valodu apguvi***, un izveidot*** kopējas izglītības programmas ***attiecībā uz sadarbību konkrētā pierobežas apgabalā***.	c) radīt un ieviest kopējas apmācību programmas, ieskaitot kopējus treniņus īpašām situācijām. ***Ir jāveic pasākumi ciešākai iekšējo pierobežas apgabalu sadarbībai, piemēram,*** organizēt lietišķus komandējumus, apmaiņas programmas, kopējus mācību projektus, kopējas izglītības programmas ***un īpaši*** valodu apguvi.

Pamatojums

Kopēju mācību nozīme uzticības un sadarbības kultūras veidošanā un valodas barjeru likvidēšanā starp dažādām tiesiskās kārtības nodrošināšanas iestādēm ir vienprātīgi atzīta.

Grozījums Nr. 10
5. PANTA C) DAĻA

c) policijas uzdevumu deleģēšanu sadarbības koordinatoriem vai otras dalībvalsts amatpersonām, ***ciktāl šie uzdevumi nav saistīti ar piespiedu pasākumiem***.	c) policijas uzdevumu deleģēšanu sadarbības koordinatoriem vai otras dalībvalsts amatpersonām.

Grozījums Nr. 11
5. PANTA 1.A PUNKTS (jauns)

	1.a Operatīvā sadarbībā iesaistītās amatpersonas, kas minētas 1. punktā, drīkst aizturēt, pārmeklēt, nopratināt un apcietināt personas otras dalībvalsts teritorijā saskaņā ar šīs dalībvalsts likumiem un kompetentu vietējo varas iestāžu norādījumiem.

Pamatojums

Ir jāpalielina to darbinieku pilnvaras, kuri darbojas citas dalībvalsts teritorijā, lai celtu policijas operāciju efektivitāti.

Grozījums Nr. 12
6. PANTA 1. PUNKTS

1. Dalībvalstis nodibina ***pastāvīgas*** šī lēmuma aptverto iestāžu ***sadarbības struktūrvienības katrā pierobežas apgabalā pie iekšējām robežām***.	1. Dalībvalstis nodibina ***kopējus*** šajā lēmumā ietverto iestāžu ***sadarbības centrus***.

Pamatojums

Pašreizējo policijas un muitas sadarbības centru panākumi, piemēram, centra, kas izveidots Kehl *(Vācija) un uztur saikni starp vācu un franču varas iestādēm, rāda, ka sadarbība un saziņa ievērojami uzlabojas, ja zem viena jumta atrodas dažādu valstu darbinieki.*

Grozījums Nr. 13
9. PANTA VIRSRAKSTS

Divpusēji nolīgumi par sadarbību starp šajā lēmumā minētajām iestādēm	Divpusēji ***un daudzpusēji*** nolīgumi par sadarbību starp šajā lēmumā minētajām iestādēm

14. grozījums
9. PANTA 1. PUNKTS

Šis lēmums nekavē dalībvalstis, kam ir kopējas robežas, tagad un turpmāk noslēgt ***sīkāk detalizētus*** nolīgumus, ***ievērojot*** šī lēmuma ***nosacījumus***, starp dalībvalstīm, kurām ir kopīga robeža, par sadarbību starp šajā lēmumā minētajām iestādēm.	Šis lēmums nekavē dalībvalstis, kam ir kopējas robežas, tagad un turpmāk noslēgt nolīgumus, ***kas dod iespēju noteikt ilgākus vai plašākus*** šī lēmuma ***mērķus,*** starp dalībvalstīm, kurām ir kopīga robeža, par ***pārrobežu*** sadarbību starp šajā lēmumā minētajām iestādēm.

Grozījums Nr. 15
10. PANTS

10. pants	***Svītrots***
Komiteja	
1. Atsaucoties uz šo pantu, Komisijai palīdz komiteja, kurā ir dalībvalstu pārstāvji un kuras priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.	
2. Komiteja apstiprina savu reglamentu, balstoties uz regulatīvo komiteju standarta reglamentu.	
3. Komisijas pārstāvis iesniedz komitejai veicamo pasākumu plāna projektu. Komiteja sniedz atzinumu par projektu termiņā, ko priekšsēdētājs var noteikt atbilstīgi jautājuma steidzamībai. Atzinumu sniedz ar balsu vairākumu, kas Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 205. panta 2. punktā paredzēts lēmumiem, kuri Padomei jāpieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Dalībvalstu pārstāvju balsu skaits komitejā ir tāds, kā noteikts minētajā pantā. Priekšsēdētājs balsošanā nepiedalās.	
4. Komisija pieņem paredzētos pasākumus, ja tie saskan ar komitejas atzinumu.	
5. Ja paredzētie pasākumi nesaskan ar komitejas atzinumu vai, ja atzinums nav sniegts, Komisija tūlīt iesniedz Padomei priekšlikumu par veicamajiem pasākumiem un informē Eiropas	

Parlamentu.

6. Divu mēnešu laikā no priekšlikuma iesniegšanas dienas Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var lemt par priekšlikumu.

Ja šajā termiņā Padome ar kvalificētu balsu vairākumu ir norādījusi, ka tā iebilst priekšlikumam, Komisija to izskata atkārtoti. Tā var iesniegt grozīto priekšlikumu Padomei, iesniegt atkārtotu priekšlikumu vai ierosināt tiesību akta projektu.

Ja minētā termiņa beigās Padome nav pieņēmusi ierosināto ieviešanas aktu vai norādījusi iebildumus ieviešanas pasākumu priekšlikumā, ierosināto ieviešanas aktu pieņem Komisija.

7. Dalībvalstu pārstāvjus izvirza no to iestāžu pārstāvjiem, kas atbild par šī lēmuma ieviešanu. Katra dalībvalsts izvirza vienu pārstāvi.

Pamatojums

Šādas komitejas veidošana nav vajadzīga, jo Padomes rīcībā jau ir kompetentas organizācijas, lai izstrādātu īstenošanas pasākumus policijas sadarbībai.

Grozījums Nr. 16
11. PANTA -1. PUNKTS (jauna)
39. panta 1. punkts (Šengenas Konvencija)

Gadījumos, kad policijas atbildīgie darbinieki, kuriem šis lūgums adresēts, nav tiesīgi izskatīt lūgumu, viņi pāradresē to kompetentai instancei

-1. Konvencijas 39. panta pirmo punktu aizstāj ar šādu:

„1. Līgumslēdzējas puses apņemas nodrošināt, ka to policijas un muitas iestādes saskaņā ar valsts likumiem un savu pilnvaru robežās palīdz cita citai, lai novērstu un atklātu noziedzīgus nodarījumus, ciktāl valsts tiesību aktos nav noteikts, ka pieprasījums iesniedzams un virzāms caur tiesu iestādēm. Ja pieprasījuma saņēmējām policijas iestādēm nav tiesību izskatīt pieprasījumu, tās to nosūta kompetentajām iestādēm”.

Pamatojums

Šengenas Konvencijas 39. pantu groza, lai:
- ietvertu noteikumā muitas iestādes;
- atļautu pārstāvjiem, kas darbojas citā dalībvalstī, veikt aizturēšanu, ja tā vajadzīga noziedzīgu nodarījumu novēršanai un atklāšanai.

Grozījums Nr. 17
11. PANTA 1. DAĻAS B) APAKŠPUNKTS
40. panta 2. punkta 1. daļa (Šengenas Konvencija)

Ja īpaši steidzamu iemeslu dēļ nevar tikt izteikts iepriekšējs lūgums pēc otras dalībvalsts atļaujas, amatpersonas, kas veic novērošanu, drīkst turpināt aiz savas valsts robežām novērot personu, kas ***var būt veikusi noziedzīgus nodarījumus***, par kuriem iespējams spriedums ar apcietinājumu vai aizturēšanas orderis uz maksimālo periodu vismaz uz 12 mēnešiem ar noteikumu, ka tiek ievēroti šādi nosacījumi.	*2.* Ja īpaši steidzamu iemeslu dēļ nevar tikt izteikts iepriekšējs lūgums pēc otras dalībvalsts atļaujas, amatpersonas, kas veic novērošanu, drīkst turpināt aiz savas valsts robežām novērot personu, kas ***tiek turēta aizdomās par līdzdalību*** noziedzīgā ***nodarījumā,*** par kuru iespējams spriedums ar apcietinājumu vai aizturēšanas orderis uz maksimālo periodu vismaz uz 12 mēnešiem, ***vai personu, ja ir nopietns pamats uzskatīt, ka tā var palīdzēt tādas personas identificēšanā vai meklēšanā,*** ar noteikumu, ka tiek ievēroti šādi nosacījumi.

Pamatojums

Tā kā jēdzienu „var būt veikusi noziedzīgus nodarījumus” praktiķi uzskata par pārāk ierobežojošu, Šengenas Konvencijas 40. pants tiek grozīts, lai var novērot aizdomās par noziedzīgu nodarījumu veikšanu turēto personu un to personu, kas varētu palīdzēt izmeklēšanā.

Grozījums Nr. 18
11. PANTA 1. DAĻAS B A) APAKŠPUNKTS (jaunS)
40. panta 3. punkta f) apakšpunkts (Šengenas Konvencija)

	ba) šī panta 3 punkta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:
	"f) amatpersonas, kas veic novērošanu, drīkst aizturēt, pārmeklēt, nopratināt un apcietināt novērojamās personas otras dalībvalsts teritorijā."

Pamatojums

Šī grozījuma mērķis ir nodrošināt rezultatīvai darbībai nepieciešamās tiesības amatpersonām, kas veic novērošanu citas dalībvalsts teritorijā.

Grozījums Nr. 19
11. PANTA 2. PUNKTA A) APAKŠPUNKTS
41. panta 1. punkta 1. daļa (Šengenas Konvencija)

Vienas dalībvalsts amatpersonas, kas piedalās tādas personas vajāšanā savā valstī, kura ***ir pieķerta, izdarot tādu noziedzīgu nodarījumu vai līdzdarbojoties tāda*** noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kam var piemērot spriedumu ar apcietinājumu vai aizturēšanu uz maksimālo periodu vismaz 12 mēnešiem, drīkst turpināt vajāšanu citas dalībvalsts teritorijā bez attiecīgās dalībvalsts iepriekšējas atļaujas, ja, ņemot vērā situācijas īpašo steidzamību, pirms iekļūšanas attiecīgajā teritorijā nav iespējams brīdināt otras dalībvalsts kompetentās iestādes, izmantojot kādu no Šengenas Konvencijas 44. pantā minētajiem līdzekļiem vai, ja šo iestāžu amatpersonas nespēj laikus nokļūt notikuma vietā, lai pārņemtu vajāšanu savā ziņā.	*1.* Vienas dalībvalsts amatpersonas, kas piedalās tādas personas vajāšanā savā valstī, kura ***tiek turēta aizdomās*** noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kam var piemērot spriedumu ar apcietinājumu vai aizturēšanu uz maksimālo periodu vismaz 12 mēnešiem, ***vai ir nopietns pamats tikt uzskatītai par personu, kura var palīdzēt šādas personas identificēšanā vai meklēšanā,*** drīkst turpināt vajāšanu citas dalībvalsts teritorijā bez attiecīgās dalībvalsts iepriekšējas atļaujas, ja, ņemot vērā situācijas īpašo steidzamību, pirms iekļūšanas attiecīgajā teritorijā nav iespējams brīdināt otras dalībvalsts kompetentās iestādes, izmantojot kādu no Šengenas Konvencijas 44. pantā minētajiem līdzekļiem vai, ja šo iestāžu amatpersonas nespēj laikus nokļūt notikuma vietā, lai pārņemtu vajāšanu savā ziņā.

Pamatojums

Tā kā jēdziens „pieķerta, izdarot tādu noziedzīgu nodarījumu vai līdzdarbojoties tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā" neietver visas situācijas, ar kādām saskaras praksē, šī grozījuma nolūks ir atļaut aizdomās par līdzdalību noziedzīgā nodarījumā turēto personu un to personu, kas varētu palīdzēt izmeklēšanā, operatīvo vajāšanu.

Grozījums Nr. 20
11. PANTA 2. PUNKTA B) APAKŠPUNKTS
41. panta 4. punkts un 5. punkta b) apakšpunkts (Šengenas Konvencija)

b) šī panta ***4. punktu*** un ***5. punkta (b) apakšpunktu*** dzēš.	b) šī panta ***2., 3. 4. punktu*** un ***5. punkta b***) ***apakšpunktu*** dzēš.

Pamatojums

Šī grozījuma nolūks ir likvidēt pašreiz dalībvalstīs esošo dažādo noteikumu pastāvēšanas iespēju attiecībā uz amatpersonu tiesībām, kuras darbojas citā valstī, kā arī operatīvās vajāšanas ierobežojumus laikā un telpā.

Grozījums Nr. 21
11. PANTA 2. PUNKTA BA) APAKŠPUNKTS (jauna)
41. panta 5. punkta f) apakšpunkts (Šengenas Konvencija)

ba) šī panta 5. punkta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

„f) amatpersonas, kas veic operatīvo vajāšanu, drīkst otras dalībvalsts teritorijā aizturēt, pārmeklēt, nopratināt un apcietināt personu, kas ir vajāšanā. Kad vajātā persona ir notverta, lai viņu nogādātu kompetentajās vietējās iestādēs, roku dzelžus var izmantot pārvietošanas laikā un priekšmetus, kas atrodas pie vajātās personas, var konfiscēt.”

Grozījums Nr. 22
11. PANTA 2. DAĻAS BB) APAKŠPUNKTS (jauna)
41. panta 9. punkts (Šengenas Konvencija)

bb) šī panta 9. punktu svītro.

PASKAIDROJUMS

1. Ievads

Eiropas Komisija 2005. gada jūlijā pieņēma „Priekšlikumu Padomes lēmumam par policijas iestāžu sadarbības uzlabošanu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm, jo īpaši uz iekšējām robežām, ar kuru groza Konvenciju par Šengenas Līguma īstenošanu".

Pirmā viedokļu apmaiņa notika 2006. gada 24. janvārī Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejā, un tika izplatīts darba dokuments.

2. Priekšlikuma mērķis

Iekšējo robežkontroles posteņu atcelšana Šengenas Līguma darbības telpā var dot iespēju noziedzniekiem nesodītiem šķērsot robežas, radot drošības deficītu, ja tiesiskās kārtības nodrošināšanas dienestiem pie robežas ir jāpārtrauc iejaukšanās un ja trūkst policijas sadarbība dalībvalstu starpā.

Šī priekšlikuma nolūks ir izveidot likumdošanas pamatnostādnes policijas pārrobežu sadarbības jomā un radīt pilsoņiem augstāku drošību atbilstīgi Līguma par ES 29. pantam un 2004. gada Hāgas programmai.

Priekšlikums paredz vispārīgas, kopējas pamatnostādnes policijas pārrobežu sadarbības jomā Eiropas mērogā. Vienotā lēmumā tas ietver kopējos principus un pieredzi, kas pārskatāmības ieviešanā gūta šajā jomā iepriekšējo desmit gadu laikā.

Ir ierosināti šādu pašreiz aktuālu problēmu risinājumi:

- kopīgas pieejas trūkums policijas pārrobežu sadarbības jomā;
- dažādi ātrumi, dažādi drošības līmeņi visā Eiropā;
- daudzu divpusēju un daudzpusēju nolīgumu esība, kuri atšķiras starp reģioniem;
- Šengenas Konvencijas noteikumi ir novecojuši un to īstenošana ir atšķirīga;
- pārmērīgi liels daudzums papildinošu materiālu, piemēram, rokasgrāmatu vai ieteikumu.

3. Priekšlikuma saturs un referenta uzskati

Referents atzinīgi vērtē Komisijas gribu uzlabot policijas pārrobežu sadarbību un aizstāt daudzos esošos pasākumus ar vispārēju kopēju sistēmu.

Šis priekšlikums formulē kopējus obligātos standartus. Referents zina par dažāda līmeņa sarežģījumu un konstitucionālu tradīciju esību dalībvalstu starpā šajā jomā. Tomēr, lai panāktu pilsoņu drošību, viņš aicina uz augsta līmeņa saskaņošanu un Šengenas Konvencijas plašāku pārskatīšanu, kas iet tālāk par Komisijas priekšlikumu.

Priekšlikuma **1. pants** apraksta lēmuma mērķi: informācijas apmaiņas uzlabošana starp likumu sargājošam iestādēm, stratēģisku, operatīvu un operāciju darbību koordinēšana.

2. pants dod definīcijas: „pierobežu rajons" ir teritorija, kura jānosaka dalībvalstīm, ievērojot noteikto 50 km attāluma robežu no robežas. „Iestādes, uz kurām attiecas šis lēmums", ir galvenokārt policija un muita.

3. pants sniedz to teritoriju daļēju sarakstu, kurās informācijas apmaiņa ir jāuzlabo, atspoguļojot pašreizējo paraugpraksi un pastāvošos nolīgumus, piemēram, *Prüm* Konvenciju, ko 2005. gada maijā parakstīja Francija, Austrija, Vācija, Spānija, Luksemburga, Nīderlande un Beļģija. Šajā sakarā referents atzīmē, ka nesen Padomē ir panākta vienošanās par „Ietvarlēmumu par informācijas apmaiņu pieejamības principa kontekstā". Kaut arī minētais lēmums nav šīs apspriedes temats, to ir vērts pieminēt.

4. pants kompensē stratēģiskās pieejas trūkumu policijas sadarbības jomā.

Tiek uzsvērta:

- operatīvā plānošana un darbības,
- aprīkojuma saderības un tehniskās sadarbspējības pārbaude,
- apmācība.

Referents vēlas uzsvērt kopīgu apmācību pasākumu nozīmi uzticības un sadarbības kultūras veidošanā un valodas barjeru likvidēšanā dažādu valstu amatpersonu starpā.

5. pants paredz operāciju sadarbību: kopīgu patrulēšanu, kopīgas iejaukšanās, kopīgas novērošanas operācijas utt. Kad kādas dalībvalsts amatpersonas veic šādus sadarbības pasākumus, lai tie būtu sekmīgi, tām ir jābūt tiesīgām aizturēt, pārmeklēt, nopratināt un arestēt indivīdus citas dalībvalsts teritorijā.

6. pants uzdod dalībvalstīm izveidot pastāvīgas sadarbības struktūras. Ierosinājumu šim pantam dod kopīgo policijas un muitas sadarbības centru panākumi, piemēram, 1997. gadā izveidotais Francijas un Vācijas centrs, kas savedis kopā zem viena jumta abu zemju amatpersonas.

7. pants nodrošina datu aizsardzību, izmantojot Šengenas Konvencijas VI sadaļas standartus.

Priekšlikuma **8. pants** paredz regulārus divpusējus vērtējumus, ko veic dalībvalstis pierobežu rajonos, un novērtēšanas pārskati, kurus iesniedz Komisija un Padome.

9. pants paredz vienošanos iespēju tagad un nākotnē atbilstīgi šim lēmumam un amatpersonu sadarbības tālākas uzlabošanas nolūkā, kā paredzēts šajā lēmumā.

Lai palīdzētu Komisijai, **10. pants** izveido regulatīvu komiteju. Tā kā Padomes rīcībā jau ir kompetentas iestādes policijas sadarbības īstenošanas pasākumu izstrādei, referents uzskata, ka šādas komitejas izveide nav vajadzīga.

11. pants groza Šengenas Konvencijas noteikumus par pārrobežu novērošanu (40. pants) un pārrobežu operatīvo vajāšanu (41. pants). Atbilstības nodrošināšanai referents ierosina grozīt

arī Šengenas Konvencijas 39. pantu. Šo pantu groza, lai:

- ietvertu noteikumā muitas iestādes;

- atļautu pārstāvjiem, kas darbojas citā dalībvalstī, veikt aizturēšanu, ja tā vajadzīga noziedzīgu nodarījumu novēršanai un atklāšanai.

- **40. panta saturs – pārrobežu novērošana**

1) Princips: Amatpersonas drīkst turpināt savā valstī sākto novērošanas operāciju aiz citas Šengenas Līguma valsts robežām, pakļaujoties stingriem nosacījumiem.

2) Atļauta novērošana

Pašreizējā situācija: Novērojamai personai ir jābūt aizdomās turētai par līdzdalību noziedzīgā nodarījumā, par kura veikšanu iespējama noziedznieka izdošana citai valstij, vai ir jābūt ticamam, ka tā spēj palīdzēt atrast šādu personu.

Priekšlikums: Novecojušo jēdzienu „noziedzīgs nodarījums, par kura veikšanu iespējama noziedznieka izdošana citai valstij" aizvieto ar jēdzienu „*tāds noziedzīgs nodarījums, par kuru iespējams spriedums ar apcietinājumu vai aizturēšanas orderis uz maksimālo periodu vismaz 12 mēnešiem*".

3) Ārkārtas novērošana bez iepriekšējas atļaujas:

Pašreizējā situācija: Novērotajai personai ir jābūt aizdomās turētai, ka tā *veikusi* vienu no 40. panta 7. punkta *sarakstā* minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

Priekšlikums: Atsauci uz šo sarakstu aizvieto ar „tādu noziedzīgu nodarījumu, par kuru iespējams spriedums ar apcietinājumu vai aizturēšanas orderis uz maksimālo periodu vismaz 12 mēnešiem".

Referents: Jēdziens „aizdomās turēta, ka tā *veikusi* (…)" ir pārāk ierobežojošs un neaptver visus gadījumus, ar kādiem sastopas praksē. Ir jāatļauj tādu personu novērošana, par kurām ir aizdomas par *līdzdalību* noziedzīgā nodarījumā (…) un kuras var *palīdzēt* izmeklēšanā.

Turklāt, lai palielinātu policijas rīcības efektivitāti, amatpersonām, kas veic novērošanu, ir jābūt iespējai novērojamo personu aizturēt, pārmeklēt, nopratināt un apcietināt citas dalībvalsts teritorijā. Tiesības turpināt novērošanu kaimiņvalstī ir patiešām pilnīgi liekas, ja amatpersonām nav tiesību novēroto personu aizturēt, pārmeklēt, nopratināt un apcietināt.

- **41. panta saturs – operatīva vajāšana**

Princips: Ārkārtas situācijas apstākļos amatpersonas, kas kādu personu operatīvi vajā savā valstī, drīkst vajāšanu turpināt kaimiņvalsts teritorijā bez iepriekšējas atļaujas saņemšanas, ievērojot stingrus nosacījumus.

Pašreizējā situācija: Attiecībā uz *nodarījumiem, kuriem seko vajāšana,* dalībvalstis var

izvēlēties vienu no divām iespējām:

- Ierobežots nodarījumu saraksts, kas dots § 4(a)
- Noziedzīgie nodarījumi, par kuru veikšanu iespējama noziedznieka izdošana citai valstij.

Priekšlikums: Šīs izvēles vietā priekšlikums piedāvā vienu kopīgu jēdzienu „tādi noziedzīgi nodarījumi, par kuriem iespējams spriedums ar apcietinājumu vai aizturēšanas orderis uz maksimālo periodu vismaz uz 12 mēnešiem".
Turklāt ir novērsts vajāšanas ierobežojums tikai uz sauszemes robežas, tādējādi vajāšana var notikt arī uz jūras, ūdens vai gaisa robežas.

Referents: Priekšlikums dod operatīvās vajāšanas iespēju tikai attiecībā uz personām, kas „*ir pieķertas, izdarot noziedzīgu nodarījumu vai līdzdarbojoties noziedzīga nodarījuma izdarīšanā* (…)". Referents uzskata, ka šis formulējums ir pārāk ierobežojošs un neaptver visus gadījumus, kuros vajāšanas tiesības ir vajadzīgas.
Vajāšana ir jāatļauj arī attiecībā uz personām, kuras tiek turētas aizdomās par *līdzdalību noziedzīgā nodarījumā* (…), un personām, kuras var *palīdzēt* izmeklēšanā.

Turklāt, lai palielinātu policijas rīcības efektivitāti, amatpersonām, kas veic operatīvo vajāšanu, ir jābūt iespējai novērojamo personu aizturēt, pārmeklēt, nopratināt un apcietināt citas dalībvalsts teritorijā.

- **Referenta lūgums attiecībā uz 40. un 41. pantu**

1. Novērošanas un vajāšanas veicējiem pašreizējā situācijā ir jāizmanto vairāki noziedzīgu nodarījumu saraksti. Komisijas priekšlikums aizvieto atsauci uz šiem dažādajiem sarakstiem ar atsauci uz kopīgu jēdzienu „noziedzīgs nodarījums, kam var piemērot spriedumu ar apcietinājumu (…)". Tas uzlabo praktisko darbu, un referents to vērtē ļoti atzinīgi.

2. Lai palielinātu policijas rīcības efektivitāti, referents uzsver nepieciešamību amatpersonām, kas darbojas kaimiņvalsts teritorijā, piešķirt tiesības aizturēt, pārmeklēt, nopratināt un apcietināt personas. To paredz arī daži mūsdienīgi divpusēji/daudzpusēji nolīgumi.

3. Referents vēlētos atļaut ārkārtas novērošanu un vajāšanu ne tikai attiecībā uz personām, kas var būt veikušas vai piedalījušās noziedzīgā nodarījumā, bet arī uz personām, kuras tur aizdomās par līdzdalību noziedzīgā nodarījumā, un uz personām, kuras var palīdzēt izmeklēšanā.

4. Tiesības novērot un vajāt vairs nedrīkst būt ierobežotas laikā vai telpā.

4. Secinājums

Ierosinātais lēmums redzami un praktiski ietekmēs cilvēku dzīvi.

Pašreizējo debašu kontekstā par Eiropas Savienības nākotni un uzticības zudumu Eiropas iestādēm un lēmumu pieņemšanas procesam mums jāizmanto iespēja dot pilsoņiem spēcīgu signālu. ES ņem vērā viņu vajadzības un gribu un mēģina piedāvāt viņiem drošāku vidi. Dalībvalstis, cerams, rādīs mums, ka tās spēj strādāt kopā pilsoņu drošības labā un ka tās ir gatavas atteikties no daļas savu tradicionālo suverēno varas funkciju, lai radītu patiesas brīvības, drošības un tiesiskuma telpu.